

Internationale handel 2

scoren.info

Serienummer:

Licentie:

Voor het activeren van de licentie kijk op pagina 5 van dit boek.

Te activeren tot:

Colofon

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteurs: P. Ketelaars, J. Oude Lansink en C. Wursten
Eindredacteur: R. van Midde, L. Kroes
Inhoudelijke redactie: evofenedex
Omslagfoto: Erik Karst Fotografie
Bronvermelding: Hercuton b.v., www.hercuton.nl, Shutterstock.com, Wisselkoers.nl

Titel: Internationale handel 2
ISBN: 978 90 3723 529 6

© Edu'Actief b.v. 2017

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

Inhoud

Voorwoord	5
1. Wisselkoersen	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Wisselkoers: de prijs van vreemd geld	7
1.3 Vraag naar en aanbod van valuta	9
1.4 Economische en Monetaire Unie (EMU)	10
1.5 EMS-II	12
1.6 Begrippen	14
2. Wisselkoersrisico's	17
2.1 Inleiding	17
2.2 Interne dekkingstechnieken	18
2.3 Externe dekkingstechnieken	19
2.4 Begrippen	25
3. Internationale betalingsbewijzen	27
3.1 Inleiding	27
3.2 Internationale betalingswijzen	28
3.3 Keuze van de betalingswijze	30
3.4 Blanco betalingen	32
3.5 De wissel	34
3.6 Het documentair incasso	36
3.7 Het documentair krediet	37
3.8 De juiste documenten	42
3.9 Begrippen	44
4. Financiering van internationale transacties	49
4.1 Inleiding	49
4.2 Financiering	50
4.3 Financieringsaanpak	50
4.4 Voorfinanciering en nafinanciering	51
4.5 De rol van de bank	51
4.6 De rol van de overheid	53
4.7 Begrippen	57
5. Kredietverzekering en te stellen garanties	59
5.1 Inleiding	59
5.2 Debiteurenbeheer	60
5.3 Exportkredietverzekering	62
5.4 Factoring	64
5.5 Bankgaranties als zekerheidsstelling van betaling	65
5.6 Garanties te stellen door de bank van de exporteur	66
5.7 Begrippen	67

6.	De douane, bestemmingen en documenten	71
6.1	Inleiding	71
6.2	De organisatie	72
6.3	Taken van de douane	75
6.4	Douanewetboek van de Unie	80
6.5	Nationale regelgeving	81
6.6	Authorised Economic Operator (AEO)	82
6.7	RVO.nl	86
6.8	AGS	87
6.9	Invoer, doorvoer, uitvoer	88
6.10	Het Enig Document	93
6.11	Carnet TIR	94
6.12	Begrippen	97
7.	Douaneregelingen	101
7.1	Inleiding	101
7.2	Invoerrechten	102
7.3	Btw	111
7.4	Accijns	114
7.5	De oorsprong	117
7.6	Preferentiële oorsprong	118
7.7	Niet-preferentiële oorsprong	123
7.8	ATR-certificaten voor handel met Turkije	127
7.9	Opslag en veredeling van goederen	129
7.10	Begrippen	132
8.	Exportadministratie	137
8.1	Inleiding	137
8.2	Met welke documenten krijg je te maken?	138
8.3	Documenten in het voortraject	138
8.4	De offerte	139
8.5	De order, orderbevestiging en pro-formafactuur	142
8.6	De factuur	143
8.7	De pak- en/of wichtlijst	146
8.8	Begrippen	148
9.	Importeren	149
9.1	Inleiding	149
9.2	Importstatistiek	150
9.3	Het inkooptraject	151
9.4	Invoerrechten	155
9.5	Invoer en douane	160
9.6	Overige aandachtspunten bij import	161
9.7	Begrippen	164
	Begrippenindex	166

Voorwoord

Scoren.info

Voor je ligt een bronnenboek dat hoort bij de methode Scoren.info. Scoren.info is de methode voor commerciële opleidingen op niveau 3 en 4. De opleidingen zijn:

- Commercieel medewerker (CM), niveau 3
- Contactcenter medewerker (CCM), niveau 3
- Intercedent (INT), niveau 4
- Junior accountmanager (JAM), niveau 4
- Vestigingsmanager groothandel (VMGH), niveau 4
- Assistent-manager internationale handel (AMIH), niveau 4.

Kwalificatiedossier

Uiteraard worden aan de opleiding eisen gesteld met betrekking tot het uitvoeren van het beroep. De eisen die aan jou worden gesteld om in een bepaald beroep aan de slag te kunnen, staan vermeld in een zogenaamd kwalificatiedossier.

In dit kwalificatiedossier staan de kerntaken vermeld. Kerntaken zijn de belangrijkste taken die in een beroep voorkomen. Om deze kerntaken goed onder de knie te krijgen moet je werkprocessen uitvoeren en competenties ontwikkelen. Werkprocessen zijn eigenlijk werkzaamheden die je dagelijks moet uitvoeren. Om dat goed te kunnen doen moet je allerlei kwaliteiten ontwikkelen, zoals samenwerken, luisteren, initiatief nemen, vakkennis ontwikkelen en omgaan met stress. Dat noem je competenties.

De bronnenboeken en de inhoud van de website van de methode Scoren.info zullen je hierbij helpen.

Hoe werkt de methode?

De methode bestaat uit bronnenboeken en een website. Voor elke opleiding heb je een aantal bronnenboeken nodig. In deze bronnenboeken wordt de belangrijke basistheorie beschreven en worden begrippen uitgelegd.

Op de methodesite vind je de opdrachten en extra bronmateriaal. Deze website kun je bereiken via www.scoren.info.

Inloggen

Bij Scoren.info hoort een licentie die toegang geeft tot de website www.scoren.info. Op deze website vind je opdrachten en bronnen, zoals filmpjes en hyperlinks. De licentie moet je eerst activeren.

Het activeren gaat als volgt:

- Ga naar licentie.edu-actief.nl.
- Op deze pagina staan vier lege vakken. Vul hier de licentie in die je bij dit product hebt gekregen. De licentie bestaat uit 4 maal 6 tekens en is niet hoofdlettergevoelig.
- Klik op de knop 'Activeren' en volg de verdere instructies op de website.

Ga naar www.scoren.info. Klik op het blok Studentenmateriaal. Log in met je gebruikersnaam en wachtwoord. Vervolgens krijg je toegang tot de extra opdrachten en de bronnen.

Je kunt hierna twaalf maanden gebruikmaken van het materiaal op www.scoren.info.

Veel succes!

Hoofdstuk 1

Wisselkoersen

1.1 Inleiding

Wanneer je zakendoet met landen buiten de eurozone, krijg je te maken met buitenlandse geldsoorten (vreemde **valuta**). Deze vreemde valuta hebben een waarde die omgerekend moet worden naar euro's. In dit hoofdstuk maak je kennis met wisselkoersen. Je leert hoe je een wisselkoers noteert, hoe je omrekent vanuit en naar de **euro** en wat binnen de **EU** over wisselkoersen is afgesproken.

EUR	34.99	35.57	36.08
AUD	35.39	35.57	36.08
GBP	39.31147	35.57	36.08
CAD	24.1069	39.42572	36.08
TWD	53.64023	24.3769	40.44
KRW	26.45427	53.90385	25.598
JPY	0.8775	26.69364	55.252
	0.02657	0.00	27.31

1.2 Wisselkoers: de prijs van vreemd geld

De **wisselkoers** is de prijs van vreemd geld. Eigenlijk is een wisselkoers een waardeverhouding tussen twee geldsoorten. Hoeveel euro's moet ik betalen voor 1 Amerikaanse dollar? Hoeveel euro's ontvang ik voor 26.000 Zweedse kronen?

Contante koersen €/VV		8-2-2016	9-2-2016	10-2-2016	11-2-2016	12-2-2016
Contante koersen						
1	Amerikaanse dollar *	1,1101	1,1236	1,1257	1,1347	1,1275
2	Japanse yen *	129,11	129,07	129,42	127,30	127,07
Valuta's in de Europese Unie *						
4,1	Bulgaarse lev	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558	1,9558
4,2	Tsjechische koruna	27,062	27,058	27,031	27,069	27,063
4,3	Deense kroon	7,4631	7,4635	7,4638	7,4638	7,4642
4,4	Kroatische kuna	7,6455	7,6420	7,6350	7,6391	7,6320
4,5	Hongaarse forint	310,69	311,55	311,62	311,98	310,13
4,6	Poolse zloty	4,4352	4,4530	4,4289	4,4485	4,4108
4,7	Roemeense leu	4,4798	4,4943	4,4830	4,4783	4,4741
4,8	Zweedse kroon	9,4307	9,5142	9,5162	9,5188	9,4550
4,9	Britse pond	0,77240	0,77945	0,77328	0,78740	0,77735

Bron: website De Nederlandsche Bank.

Toelichting vier punten uit de tabel:

- Op 12-2-2016 is de koers EUR/USD 1,1275. Voor 1 euro krijg je dus USD 1,1275. Deze manier van opschrijven heet **directe notatie**: de wisselkoers wordt genoteerd vanuit de eenheid van de eigen valuta. Op 10-2-2016 is 1 euro 4,289 Poolse zloty en 1,9558 Bulgaarse lev waard.
- De waarde van de Zweedse kroon is elke dag anders. Tussen 8-2 en 11-2 gaat de waarde van de euro, uitgedrukt in Zweedse kronen, licht omhoog. Dit heet **appreciatie** van de euro tegenover de Zweedse kroon. Op 12-2 gaat de waarde van de euro tegenover de Zweedse kroon weer iets omlaag. Dit heet **depreciatie** van de euro tegenover de Zweedse kroon.
- De waarde van de Bulgaarse lev is op alle vijf dagen gelijk. Terwijl de koersen van de andere geldsoorten, uitgedrukt in euro's, elke dag een beetje verschillend zijn. De waarde van de Bulgaarse lev is bij de komst van de euro gekoppeld. Hierdoor is een **vaste wisselkoers** ontstaan tussen de euro en de Bulgaarse lev. Vóór de komst van de euro was de Bulgaarse lev al gekoppeld aan de Duitse mark. Zijn geen afspraken gemaakt over de waarde van een valuta ten opzichte van de euro, dan noemen we de koers waarvan dan sprake is een **flexibele wisselkoers**.
- Elke valuta kent zijn eigen koersontwikkeling. Van 9-2 op 10-2 gaat de waarde van de euro tegenover de Hongaarse forint iets omhoog, terwijl de waarde van de euro tegenover de Poolse zloty op dat moment iets daalt. Omdat geen vaste wisselkoers is afgesproken tussen euro en zloty en tussen euro en forint, schommelen de koersen dagelijks door vraag en aanbod.

Biedkoers en laatkoers

Buitenlands geld koop je bij de bank. Dit geldt zowel voor contanten (bankbiljetten) als voor giraal geld. Bij de aankoop en verkoop van giraal geld gaat de transactie via je bankrekening. De aankoopkoers van de bank heet **biedkoers**, de verkoopkoers heet **laatkoers**.

Kijk voor een voorbeeld 'koerslijst vreemd valuta voor girale overboekingen' op www.scoren.info.

Wanneer je buitenlands geld in de vorm van bankbiljetten wilt kopen of verkopen, krijg je te maken met andere koersen. De bank rekent in die situatie grotere marges, omdat ze meer risico loopt dan bij transacties met giraal geld. Bovendien moet ze kosten maken voor fysiek transport van contant geld.

Voor Nederland wordt elke werkdag om 13.30 uur de officiële notering voor een groot aantal valuta's vastgesteld. Dit gebeurt op grond van vraag en aanbod op de **valutamarkten**. Deze per werkdag vastgestelde officiële koers heet de **middenkoers** of **passagekoers**. Op basis van de middenkoers wordt de aankoopkoers berekend. Dat gebeurt door daarvan een percentage (een vaste marge) af te halen en door een percentage bij de verkoopkoers op te tellen.

1.3 Vraag naar en aanbod van valuta

Als geen vaste wisselkoersen zijn afgesproken, zullen wisselkoersen elke dag een beetje schommelen. Er treden dan **fluctuaties in de wisselkoers** op. De wisselkoersen veranderen elk moment omdat wereldwijd voortdurend in valuta's wordt gehandeld. Door veranderingen in de vraag en het aanbod kunnen de wisselkoersen veranderen.

Kazachstan tenge euro

Kazachstan tenge euro

De Kazachstan tenge koers is sterk gerelateerd aan de olieprijs. Bij fluctuatie in de prijzen van olie en mineralen schommelt ook de wisselkoers Kazachstan tenge. De internationale monetaire afkorting van de Kazachstan tenge is KZT. De Kazachstan tenge euro koers is zo gemakkelijk terug te vinden. Voor Kazachstan is de waarde van de munt erg belangrijk omdat het land zo afhankelijk is van export. Vandaar dat de Kazachstan tenge wisselkoers wordt bijgehouden door de Centrale bank van Kazachstan.

Bron: www.wisselkoers.nl

De waarde van de KZT is sterk afhankelijk van de olieprijs. Wanneer de olieprijs dus daalt, daalt de koers van de KZT tegenover de euro dus mee. Er moeten steeds meer KZT worden betaald voor 1 euro. De KZT deprecieert dus tegenover de euro.

Kazachstan Tenge

EUR/KZT 351,0300 = 0,00% 0,00 (KZT/EUR) 23:35:53

Grafiek: Wisselkoers euro/KZT.

De koersdaling van de KZT tegenover de euro is erg groot. De schommelingen in de wisselkoersen van andere valuta's zijn meestal veel kleiner. Bij de volgende twee oorzaken van wisselkoersschommelingen moet je je iets kunnen voorstellen.

1. Invloed van export en import.
Wanneer er vanuit het buitenland veel vraag is naar Amerikaanse producten, zal ook veel vraag ontstaan naar USD. Hierdoor kan de koers van de USD tegenover andere geldsoorten stijgen.
2. Invloed van verschillen in rentestand.
Beleggers zijn steeds op zoek naar de beste opbrengst van hun vermogen. Wanneer de rente in de VS hoger is dan de rente in de eurozone, zullen beleggers hun vermogen verplaatsen van de eurozone naar de VS. Hierdoor ontstaat meer vraag naar USD en kan de koers van de USD tegenover de euro stijgen.

Soms grijpen regeringen of centrale banken in om koersen aan te passen. Op 15-1-2015 zette de Zwitserse centrale bank bijvoorbeeld een punt achter de vaste koppeling tussen de Zwitserse frank en de euro. De Zwitserse frank werd een stuk duurder.

[Lees het artikel en bekijk de video 'Zwitserse frank stukken duurder' op www.scoren.info.](http://www.scoren.info)

1.4 Economische en Monetaire Unie (EMU)

In december 1991 werd het Verdrag van Maastricht getekend. In dit verdrag werd afgesproken om te komen tot een Economische en Monetaire Unie (EMU).

Economische unie wil zeggen dat de aangesloten landen samenwerken op economisch gebied, waarbij sprake is van vrij verkeer van goederen, arbeid en kapitaal. Ook is er harmonisatie van beleid. Dit houdt in dat op economisch en sociaal-politiek gebied gemeenschappelijke afspraken worden gemaakt.

Monetaire unie wil zeggen dat er binnen de aangesloten landen:

- één munteenheid is (de euro)
- één Europees Stelsel van Centrale Banken (**ESCB**) en één centrale bank (Europese Centrale Bank, **ECB**) zijn
- één monetair beleid is ten aanzien van de rente en de beperking van de inflatie.

Toetreding tot de EMU: convergentiecriteria

Wil een land meedoen in de EMU, dan moet het aan vier voorwaarden voldoen: de **convergentiecriteria**.

De convergentiecriteria zijn:

1. lage inflatie/prijsstabiliteit
Dit betekent dat de gemiddelde prijsstijging van de dagelijkse consumptie niet te hoog mag zijn. De inflatie mag in een bepaald jaar niet hoger zijn dan 3%.
2. lage lange rente
De lange rente (rente op langlopende staatsobligaties) mag niet meer dan 2 procentpunten liggen boven de rente van de drie EU-landen met de laagste inflatie.
3. degelijke overheidsfinanciën
Het begrotingstekort moet lager zijn dan 3% van het nationale product. Of het moet gestaag en flink aan het dalen zijn en inmiddels de grens van 3% bijna hebben genaderd.
Ook moet de overheidsschuld lager zijn dan 60% van het nationale inkomen. Of de schuld moet in voldoende tempo een duidelijke daling vertonen in de richting van 60%.
4. stabiele wisselkoers
De wisselkoers moet twee jaar lang zonder **devaluatie** (een officiële waardedaling) binnen de normale marges van het wisselkoersmechanisme van de EU-landen (het EMS-II) zijn gebleven. Een land moet lid zijn van het EMS-II.

Daarnaast moet een land op tijd zijn centralebankwetgeving hebben aangepast. Ook voor landen die in de toekomst tot de EMU willen toetreden, zullen deze vier convergentiecriteria gelden.

Van EMS naar EMU

Op 13 maart 1979 werd het Europees Monetair Stelsel opgericht. Hierbij werd afgesproken dat schommelingen van meer dan 2,25% van de wisselkoersen tegenover een afgesproken middenkoers vermeden zouden worden. Sommige landen kregen een grotere marge. Aan dit EMS deden aan het begin alle toenmalige leden van de EU mee, behalve Groot-Brittannië.

Tien jaar later, in 1989, werd het plan voor de vorming van een Economische en Monetaire Unie (EMU) aangenomen. Op 1 januari 1999, in de laatste fase, stapten elf landen over op een gemeenschappelijke munt, de euro. Tussen 1999 en 2002 werden de koersen van de eigen nationale valuta vastgezet tegenover de euro. De euro was in deze periode alleen een rekeneenheid. De Europese Centrale Bank (ECB) begon met een gemeenschappelijk monetair beleid. Op 1 januari 2002 werden in twaalf landen de eurobankbiljetten en -muntstukken ingevoerd.

De Europese Unie telt op dit moment 28 landen, waarvan negentien de euro als munteenheid hebben. De volgende landen hebben de euro ingevoerd: België, Duitsland, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal en Spanje (1999), Griekenland (2001), Slovenië (2007), Cyprus en Malta (2008), Slowakije (2009), Estland (2011), Letland (2014) en Litouwen (2015).

De euro wordt ook als wettig betaalmiddel gebruikt in Monaco, San Marino, Vaticaanstad en Andorra. In Kosovo en Montenegro wordt de euro ook als betaalmiddel gebruikt, maar in die twee landen is de euro geen wettig betaalmiddel. Denemarken heeft een **opt-out**. In een uitzonderingsclausule is vastgelegd dat dit land de euro niet hoeft in te voeren. Alle overige lidstaten van de EU hebben wel de verplichting om – op termijn – de euro in te voeren.

Bron: Gebaseerd op artikel website Europese Commissie (ec.europa.eu)

Taken en functies van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB)

Het ESCB bestaat uit de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van de lidstaten van de Europese Unie (EU).

De uit te voeren taken van de ESCB zijn:

- het bepalen en uitvoeren van het monetaire beleid van de EU
Dit houdt in dat het moet zorgen dat de totale geldhoeveelheid niet te groot wordt zodat de inflatie beperkt blijft. Ook zal de rente op het juiste peil moeten zijn en moet de waarde van de euro ten opzichte van andere valuta worden gestabiliseerd.
- het aanhouden en beheren van de officiële reserves van de lidstaten
Deze monetaire reserves bestaan voor circa vijftien procent uit goud. De rest bestaat uit deviezen, zoals de Japanse yen en de Amerikaanse dollar.
- het bevorderen van een goede werking van het betalingsverkeer
- de uitgifte van bankbiljetten
De ECB heeft het alleenrecht op de uitgifte van bankbiljetten binnen de eurozone. De door de ECB en de nationale centrale banken uitgegeven bankbiljetten zijn de enige bankbiljetten die binnen het eurogebied een wettig betaalmiddel zijn.

1.5 EMS-II

Een aantal lidstaten van de Europese Unie doet (nog) niet mee aan de euro. De waarde van de valuta's van deze landen schommelt tegenover de euro. Het Europees Monetair Stelsel II (**EMS-II**) is een set afspraken die zijn gemaakt om de wisselkoersen tussen de eurozone en de andere leden van de EU te stabiliseren. Grote schommelingen in wisselkoersen veroorzaken onrust op financiële markten en belemmeren de vrije handel. Stabiele wisselkoersen dragen bij aan stabiele handelsstromen.

De afspraken voor het EMS-II zijn gemaakt tussen de ECB en de centrale banken van de lidstaten buiten de eurozone. Deelname aan het EMS-II is vrijwillig.

De Deense kroon (DKK) is onderdeel van het EMS-II. De afgesproken spilkoers EUR/DKK bedraagt 7,46038, met een toegestane schommeling van maximaal 2,25% naar boven of naar beneden. In het overzicht van de ECB (2016) staan de landen buiten de eurozone vermeld. Litouwen is op 1-1-2016 toegetreden tot de eurozone en heeft toen het EMS-II verlaten. Je ziet ook weleens de term WKM II (wisselkoersmechanisme II) gebruikt worden in plaats van EMS-II. De Engelstalige afkorting van WKM II luidt ERM-II.